

Information, arvoden och ersättningar till god man för ensamkommande barn från och med den 1 oktober 2017

Bergslagens överförmyndarnämnds beslut

Bergslagens överförmyndarnämnd beslutade vid sammanträde den 23 augusti 2017 § 51 om reviderade arvoden och ersättningar till gode män för ensamkommande barn och unga från och med den 1 oktober 2017. Nedanstående arvoden och ersättningar till gode män för ensamkommande barn och unga gäller från och med den 1 oktober 2017:

Arvode för god man till ensamkommande barn (Lag 2005:429)	
God man till och med 30 dagar efter PUT/TUT (Permanent/tillfälligt uppehållstillstånd) - Om uppdraget är 15 dagar eller kortare tid efter PUT/TUT, utgår halvt arvode, det vill säga 13 %	27 % av gällande PBB per år
God man 30 dagar efter PUT (barnet är utskrivet till kommunen)	13 % av gällande PBB per år
Heldagsresor eller möten dit god man är kallad av Migrationsverket direkt eller indirekt och som tar en hel dag. Hel dag utgörs av minst sju timmar.	1 000 kronor

Kostnadsersättning	
Kostnader för kortare resor, telefon, porto m.m.	2 % av PBB per månad
Bilersättning	Enligt Skatteverkets regler för skattefri bilersättning

Beslutet innebär följande ändringar: arvode till och med 30 dagar efter permanent uppehållstillstånd (PUT) eller tillfälligt uppehållstillstånd (TUT) blir från och med den 1 oktober 2017 1 008 kronor per månad mot tidigare 2 240 kronor per månad, arvode för uppdrag 15 dagar eller kortare blir 485 kronor per månad mot tidigare 1 120 kronor per månad samt att en schablonersättning för kostnader för kortare resor, telefon, porto med mera klargörs till att gälla med två procent (75 kronor) per månad.

Beslutet att revideringen av arvoden och ersättningar till gode män för ensamkommande barn och unga träder i kraft från och med den 1 oktober 2017. Detta motiveras av att staten endast ersätter kommunerna för faktiska kostnader som ansökts senast den 31 december 2017 och det är en omöjlighet att innan detta datum erhålla fakturor och uppgifter på de faktiska kostnaderna för kommunerna. Således skulle kommunerna få bekosta delar av kostnaderna för arvoden och ersättningar för gode män för ensamkommande barn och unga under 2017 om exempelvis beslut om reviderade arvoden och ersättningar till gode män för ensamkommande barn och unga skulle träda i kraft den 1 januari 2018.

Överförmyndarnämnden beslutade även deklarerat att revideringen av arvoden och ersättningar till gode män för ensamkommande barn och unga föranleds av att staten kraftigt minskar ersättningarna till kommuner som mottagit och mottager ensamkommande barn och unga samt att detta mottagande är en statlig angelägenhet och därigenom inte skall belasta de skattebetalare i de kommuner som av staten anvisats ett stort mottagande av ensamkommande barn och unga och därigenom tagit ett relativt övriga kommuner mycket stort ansvar.

Bakgrund och förklaring till Bergslagens överförmyndarnämnds beslut

Överförmyndarnämnden beslutade vid sammanträde den 7 april 2011 § 25 om arvoden till gode män för ensamkommande barn och unga samt i § 27 arvoden till gode män för ensamkommande barn och unga med uppehållstillstånd. Överförmyndarnämnden beslutade om generella riktlinjer för arvoden till ställföreträdare vid sammanträde den 5 december 2012 § 56 vilka reviderats vid sammanträde den 4 september 2013 § 21, den 4 februari 2015 § 11 och 6 december 2016 § 68.

Beträffande mottagande av ensamkommande barn och unga har kommunerna erhållit ersättning för faktisk kostnad efter att insänt ansökningar om medel från Migrationsverket. Den 9 mars 2017 beslutade regeringen om nytt ersättningssystem för kommunens kostnader för ensamkommande barn och unga vilket trädde i kraft den 1 juli 2017. Det nya ersättningssystemet innebär bland annat att kommunen numera ersätts med ett schablonbelopp uppgående till 52 000 kronor per asylsökande barn som skall täcka transportkostnader, socialtjänstens utrednings- och uppföljningskostnader, tolkkostnader samt kostnader för god man och andra relaterade kostnader för det ensamkommande barnet. Detta schablonbelopp utbetalas en gång. Beträffande ersättningssystemet gällande god man till ensamkommande barn och unga skulle det träda i kraft den 1 januari 2018 dock skulle endast ersättning för faktiska kostnader erhållas för ansökningar om ersättningar inklusive fakturakopior som inkom till Migrationsverket senast den 31 december 2017. Det nya ersättningssystemet innebär en kraftig minskning av ersättningen till kommunerna för mottagande av nyanlända inklusive ensamkommande barn och unga.

Det faktum att nytt ersättningssystem för kommunerna gällande gode män till ensamkommande barn och unga, vilket träder i kraft den 1 januari 2018, innebär en kraftig minskning av ersättningen till kommunerna, medför att översyn varit tvunget att genomföras

beträffande arvoden och ersättningar, en översyn som ofrånkomligt utmynnade i ett förslag till överförmyndarnämnden om minskat arvode och minskad ersättning till gode män för ensamkommande barn och unga. Orsaken till denna slutsats är att mottagande av nyanlända inklusive ensamkommande barn och unga är en statlig angelägenhet och därmed skall bekostas av staten. Detta medför att när staten minskar ersättningen till kommunerna för mottagande av gode män för ensamkommande barn och unga, måste arvoden och ersättningar till gode män för ensamkommande barn och unga sänkas. Det är inte kommuninvånarna i den kommun som mottagit ensamkommande barn och unga som skall betala för mottagandet. Om detta skulle vara fallet, skulle det innebära en extra ekonomisk belastning för kommuninvånarna där Migrationsverket placerat många ensamkommande barn och unga, det vill säga en statlig myndighet beordrar en kommun att ta emot ensamkommande barn och unga utan att staten betalar för det. Detta strider mot den så kallade finansieringsprincipen som anger att staten skall ersätta kommuner för uppgifter den ålägger kommuner. Detta skulle även innebära att de kommuner som tagit ett stort ansvar för mottagande av ensamkommande barn och unga skulle bestraffas ekonomiskt medan kommuner med ett mycket begränsat mottagande av ensamkommande barn och unga skulle gynnas, varav de senare kommunerna inte sällan består av en kombination av hög skattekraft, låg skattesats samt är lokaliserade till storstadsområdena.

Överförmyndarnämnden har i Nyhetsblad från november 2016 och maj 2017 samt i särskild utsänd information daterad den 8 februari 2017, aviserat för gode män till ensamkommande barn och unga att arvoden och ersättningar sannolikt skulle komma att sänkas.

Undertecknad har insamlat uppgifter om hur vissa andra överförmyndarnämnder i riket förhåller sig till det nya ersättningssystemet gällande god man till ensamkommande barn och unga och beslutet är i linje med flertalet övriga överförmyndarnämnders agerande.

Anders Andersson
Förvaltningschef